

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

MATERIAŁ DLA STUDENTÓW I PRAKTYKANTÓW

UNIWERSYTECKI
SZPITAL KLINICZNY
im. Jana Mikulicza-Radeckiego
WE WROCŁAWIU

Wstęp

Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu, zwany dalej Szpitalem, jest jednym z wiodących ośrodków leczniczo-badawczych w kraju o ugruntowanej pozycji, świadczącym usługi diagnostyczne, lecznicze i konsultacyjne w ramach systemu publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Współpracuje z wieloma partnerami w Polsce i za granicą. Do realizacji swoich zadań szpital wykorzystuje nowoczesne systemy informatyczne, co w pełni uzależnia go od sprawnego działania tych systemów.

Istotą wszelkich działań Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu jest ochrona życia i zdrowia pacjentów.

Szanując fundamentalne prawo każdego człowieka do prywatności, Szpital przywiązuje dużą wagę do zapewnienia poufności i ochrony przetwarzanych danych osobowych oraz dokłada wszelkich starań, aby przetwarzanie tych danych odbywało się zgodnie z prawem, m.in. a także z poszanowaniem podstawowych praw i wolności osób, których dane dotyczą.

W celu spełnienia powyższego Szpital systematycznie szkoli osoby przetwarzające dane osobowe, aby posiadały niezbędną wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych.

Szpital jest jednostką uprawnioną do kształcenia studentów kierunków medycznych, lekarzy i innego personelu medycznego, w związku z czym osoby te mogą być obecne przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz mają prawo dostępu do dokumentacji medycznej tylko w zakresie niezbędnym do realizacji celów edukacyjnych.

Student/Praktykant zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy danych osobowych uzyskanych w związku z uczestnictwem w zajęciach w Szpitalu (niezależnie od sposobu ich pozyskania – pisemny, elektroniczny, ustny), zarówno w trakcie zajęć, jak i po ich zakończeniu.

Studenci/Praktykanci przygotowujący się do wykonywania zawodu lekarza zobowiązani są do zapoznania się z niniejszym materiałem szkoleniowym.

Materiał szkoleniowy dla Studentów/Praktykantów nie stanowi wykładni prawa o ochronie danych osobowych i ma wyłącznie charakter informacyjny i szkoleniowy.

Andrzej Michalski - Inspektor Ochrony Danych

Spis treści

Wstęp

1. Co oznacza RODO.....	4
2. Dane osobowe – co to znaczy	4
3. Jak RODO definiuje dane dotyczące zdrowia	6
4. Na czym polega przetwarzanie danych osobowych	6
5. W jaki sposób Szpital przetwarza dane osobowe	7
6. Kto jest Administratorem danych w Szpitalu.....	7
7. Kto to jest Inspektor Ochrony Danych	8
8. Kim jest Administrator Systemu Informatycznego	8
9. Kto to jest Pacjent	8
10. Zasady przetwarzania danych osobowych	9
11. Kiedy możesz przetwarzać dane osobowe	9
12. Jakie zasady bezpieczeństwa wynikają z polityk ochrony danych	10
13. Naruszenie ochrony danych osobowych - co to oznacza.....	11
14. Co zrobić w przypadku podejrzenia / stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych	13
15. Odpowiedzialność karna za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych	13
16. Podstawowe obowiązki Studentów / Praktykantów	14
17. Komu można udostępniać dokumentację medyczną	15
18. Udostępnianie dokumentacji medycznej do celów dydaktycznych.....	16
19. Udostępnianie dokumentacji medycznej do celów badawczych	16
20. Materiały źródłowe	16

1. Co oznacza RODO

RODO (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) oznacza Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/45/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych).

Jednym z celów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych jest ujednoczenie przepisów regulujących ochronę danych osobowych w krajach UE, a także ujednoczenie sposobu przepływu danych pomiędzy tymi krajami.

RODO chroni podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych.

RODO kompleksowo reguluje kwestie ochrony danych osobowych i obowiązuje od 25 maja 2018 roku we wszystkich państwach członkowskich UE.

Pełny tekst RODO dostępny jest pod adresem : <https://uodo.gov.pl/pl/404/539>

Polskim aktem prawnym uzupełniającym przepisy o ochronie danych osobowych jest ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych. Ustawa nie powieliła przepisów RODO, a jedynie uzupełnia RODO w takim zakresie, w jakim prawodawca unijny dopuścił doprecyzowanie niektórych kwestii na gruncie prawa krajowego.

Tekst ustawy o ochronie danych osobowych dostępny jest pod adresem:

<https://uodo.gov.pl/pl/395/1192>

2. Dane osobowe – co to znaczy

Dane osobowe to wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej („osoba, której dane dotyczą”).

Możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy (adres IP, adres e-mail), jeden lub kilka szczególnych czynników na określenie fizycznej, fizjologicznej, genetycznej, psychicznej, ekonomicznej, kulturowej lub społecznej tożsamości osoby fizycznej.

Podmiot danych – osoba fizyczna, którą można zidentyfikować na podstawie określonych danych osobowych.

Osoba niezidentyfikowana to taka, której tożsamości nie znamy, ale możemy ją poznać za pomocą posiadanych przez nas środków (danych).

Przykłady:

- osoba zidentyfikowana: pacjent, którego dane są przetwarzane przez Szpital; pracownik, którego dane osobowe są przetwarzane przez pracodawcę; student, którego dane są przetwarzane przez uczelnię.
- osoba możliwa do zidentyfikowania: lekarz/pielęgniarka z numerem licencji znany zawód; student, którego numer albumu i nazwa uczelni są znane.

Wyróżniamy następujące rodzaje/kategorie danych osobowych:

a) szczególne kategorie danych osobowych:

- dane ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne,
- poglądy polityczne,
- przekonania religijne lub światopoglądowe,
- przynależność do związków zawodowych,
- dane genetyczne,
- dane biometryczne,
- dane dotyczące zdrowia,
- orientacja seksualna,

b) tzw. zwykłe dane osobowe, np.:

- Imię i nazwisko,
- PESEL,
- adres zamieszkania,
- data urodzenia,
- płeć,
- imiona rodziców,
- wykształcenie,
- adres e-mail, numer telefonu,
- numer i seria dowodu osobistego,
- login.

3. Jak RODO definiuje dane dotyczące zdrowia

Dane dotyczące zdrowia to wszystkie dane o stanie zdrowia osoby, której dane dotyczą. Dane dotyczące zdrowia oznaczają dane osobowe dotyczące zdrowia fizycznego lub psychicznego osoby fizycznej, w tym świadczenia usług opieki zdrowotnej, które ujawniają informacje o stanie jej zdrowia.

Dane osobowe dotyczące zdrowia powinny obejmować wszelkie dane dotyczące stanu zdrowia osoby fizycznej, które ujawniają informacje o przeszłym, obecnym lub przyszłym stanie zdrowia fizycznego lub psychicznego osoby, której dane dotyczą.

Do takich danych należą:

- informacje o danej osobie fizycznej zebrane podczas jej rejestracji do

świadczeń opieki zdrowotnej lub w trakcie udzielania jej świadczeń opieki zdrowotnej,

- numer, symbol lub oznaczenie nadawane danej osobie fizycznej w celu jednoznacznej identyfikacji tej osoby dla celów zdrowotnych;
- informacje z badań laboratoryjnych lub medycznych części ciała lub płynów, w tym dane genetyczne i próbki biologiczne;
- wszelkie informacje np. o chorobie, historii choroby, leczeniu klinicznym lub stanie fizjologicznym lub biomedycznym osoby, której dane dotyczą, niezależnie od ich źródła, którym może być na przykład lekarz lub inny pracownik służby zdrowia, szpital, urządzenie medyczne lub badanie diagnostyczne.

Dane dotyczące zdrowia pacjentów Szpitala, w tym dane zawarte w dokumentacji medycznej, należą do szczególnej kategorii danych osobowych i podlegają szczególnej ochronie prawnej.

4. Na czym polega przetwarzanie danych osobowych

Przetwarzanie oznacza operacje lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, takie jak:

- zbieranie,
- utrwalanie,
- organizowanie,
- przechowywanie,
- adaptowanie lub modyfikowanie,
- pobieranie,
- przeglądanie,
- wykorzystywanie,
- ujawnienie lub przesłanie,
- rozpowszechnianie lub udostępnianie w jakikolwiek inny sposób,
- dopasowanie lub łączenie,
- ograniczenie,
- usuwanie lub zniszczenie.

Przetwarzaniem danych osobowych jest każda czynność, którą wykonujemy z wykorzystaniem danych osobowych (wszystkie operacje dokonywane na danych osobowych) w celu osiągnięcia określonego celu przetwarzania.

Zapoznanie (przeglądanie, czytanie) przez Studentów/Praktykantów danych zawartych w dokumentacji medycznej pacjenta w celach dydaktycznych jest również przetwarzaniem danych osobowych.

5. W jaki sposób Szpital przetwarza dane osobowe

Szpital przetwarza dane osobowe:

- tradycyjnie (dokumentacja papierowa) – obejmuje m.in.: dokumentację medyczną, wyniki badań, akta osobowe pracowników, dokumenty zawierające dane osobowe.

Przykładowe czynności przetwarzania: wypełnianie dokumentacji medycznej, przechowywanie, przeglądanie, kopiowanie, porządkowanie, udostępnianie, niszczenie.

- elektronicznie – w systemach informatycznych np . dane pacjenta w systemie HIS (elektroniczna dokumentacja medyczna), dane pacjenta przechowywane w pamięci urządzeń/aparatury medycznej.

Przykładowe czynności przetwarzania: wprowadzanie danych do systemu, zapisywanie, wyszukiwanie, kopiowanie, modyfikowanie, pobieranie, zapisywanie, porządkowanie, usuwanie.

Dane osobowe są chronione niezależnie od sposobu ich przetwarzania.

Nie ma znaczenia, w jaki sposób dane osobowe są wykorzystywane czy przechowywane – czy korzystamy z najnowszego systemu informatycznego czy dokumentów papierowych w segregatorach/teczkach, księgach, wykazach, ewidencjach – w każdym z tych przypadków przetwarzanie danych podlega wymogom RODO .

6. Kto jest Administrator danych przetwarzanych w Szpitalu

Termin „Administrator” oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi określa cele i sposoby przetwarzania danych osobowych.

Administratorem danych przetwarzanych w Szpitalu jest:

**Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu
ul . Borowska 213
50-556 Wrocław**

Administratorem danych reprezentuje **Dyrektor Szpitala.**

Administrator określa cele i sposoby przetwarzania danych osobowych, a także jest do tego zobowiązany – uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze ryzyko – do wdrożenia odpowiednich środków

organizacyjno-technicznych, aby przetwarzanie danych osobowych odbywało się zgodnie z RODO.

7. Kto to jest Inspektor Ochrony Danych

Inspektor Ochrony Danych (IOD) to osoba wyznaczona przez Dyrektora Szpitala, sprawująca nadzór nad przestrzeganiem zasad ochrony danych osobowych w Szpitalu. IOD jest powoływany na podstawie kwalifikacji zawodowych, w szczególności wiedzy z zakresu prawa i praktyki ochrony danych osobowych oraz umiejętności realizacji zadań, o których mowa w art. 39 RODO.

W Szpitalu na Inspektora Ochrony Danych został powołany **Pan Andrzej Michalski**

Dane kontaktowe IOD:

adres e-mail: iod@usk.wroc.pl

numer telefonu bezpośredniego (71) 733 1791

W strukturze organizacyjnej Inspektor Ochrony Danych podlega bezpośrednio Dyrektorowi Szpitala.

8. Kim jest Administrator Systemu Informatycznego

Administrator Systemu Informatycznego jest pracownikiem (zespołem pracowników) Działu Teleinformatyki Szpitala, posiadającym odpowiednie uprawnienia administracyjne do systemu, odpowiedzialnym m.in. za:

- obsługę techniczną i organizacyjną systemu informatycznego,
- administrację systemem informatycznym,
- administrowanie bazą danych w systemie,
- ocenę i zarządzanie procesem zapewnienia bezpieczeństwa systemu oraz przetwarzanych w nim danych, w tym danych osobowych,
- administrację serwerami i urządzeniami zabezpieczającymi,
- zarządzanie uprawnieniami użytkowników.

9. Kto to jest pacjent

Pacjent to osoba ubiegająca się o świadczenia zdrowotne lub korzystająca ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych lub wykonujący zawód medyczny.

10. Zasady przetwarzania danych osobowych

Jeśli przetwarzasz dane osobowe, musisz to robić zgodnie z siedmioma zasadami:

1. **Zgodność z prawem, uczciwość i przejrzystość** — przetwarzanie musi być zgodne z prawem, rzetelne i przejrzyste dla osoby, której dane dotyczą.
2. **Ograniczenie celu** — musisz przetwarzać dane w prawnie uzasadnionych celach, wyraźnie określonych dla osoby, której dane dotyczą, podczas ich zbierania.
3. **Minimalizacja danych** — należy zbierać i przetwarzać tylko tyle danych, ile jest absolutnie niezbędne do określonych celów.
4. **Dokładność** — musisz dbać o dokładność i aktualność danych osobowych.
5. **Ograniczenie przechowywania** — możesz przechowywać dane osobowe tylko tak długo, jak jest to konieczne do określonego celu.
6. **Integralność i poufność** — przetwarzanie musi odbywać się w taki sposób, aby zapewnić odpowiednie bezpieczeństwo, integralność i poufność (np. za pomocą szyfrowania).
7. **Odpowiedzialność** — Administrator danych jest odpowiedzialny za wykazanie zgodności RODO ze wszystkimi tymi zasadami.

11. Kiedy możesz przetwarzać dane

Artykuł 6 RODO wymienia przypadki, w których przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem. Jeżeli chcemy przetwarzać dane osobowe musimy to uzasadnić jednym z poniższych:

1. Osoba, której dane dotyczą wyraziła konkretną, **jednoznaczną zgodę** na przetwarzanie jej danych.
2. Przetwarzanie jest niezbędne do wykonania lub przygotowania **do zawarcia umowy**, której stroną jest osoba, której dane dotyczą.
3. Musisz te dane przetworzyć, aby spełnić Twoje **zobowiązanie prawne**.
4. Musisz przetworzyć dane, **aby uratować komuś życie**.
5. Przetwarzanie jest niezbędne **do wykonania zadania w interesie publicznym** lub do pełnienia funkcji urzędowych.
6. Masz **uzasadniony interes** w przetwarzaniu czyichś danych osobowych. Jest to najbardziej elastyczna podstawa prawna, chociaż „podstawowe prawa wolności osoby, której dane dotyczą” zawsze są nadrzędne w stosunku do Twoich interesów, zwłaszcza jeśli są to dane dziecka.

Po ustaleniu zgodnej z prawem podstawy przetwarzania danych należy udokumentować tę podstawę i powiadomić osobę, której dane dotyczą. A jeśli później zdecydujesz się zmienić uzasadnienie, musisz mieć dobry powód, udokumentować ten powód i powiadomić osobę, której dane dotyczą.

Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych pacjentów w celach zdrowotnych przez Szpital jest wprost art. 9 sek. 2 lit. h) RODO w związku z przepisami prawa krajowego.

Brzmienie art. 9 sek. 2 lit. h) RODO:

„Przetwarzanie jest niezbędne do celów profilaktyki zdrowotnej lub medycyny pracy, oceny zdolności pracownika do pracy, diagnozy medycznej, zapewnienia opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego, leczenia lub zarządzania systemami i usługami opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego.”

12. Jakie zasady bezpieczeństwa wynikają z polityk ochrony danych?

Zasady bezpieczeństwa wynikające z polityki ochrony danych w Szpitalu obejmują:

- zasada zamkniętego pomieszczenia

Opuszczając miejsce zajęć należy upewnić się, że sala jest zamknięta, jeśli jesteśmy ostatnią osobą, która opuszcza pomieszczenie.

W przypadku nieobecności pracowników drzwi do pokoi są zawsze zamykane na klucz, który pozostaje pod nadzorem pracownika.

Niedopuszczalne jest pozostawianie pokoi bez nadzoru oraz użyczanie kluczy do pokoi osobom nieupoważnionym.

- zasada czystego biurka

Na biurku powinny znajdować się tylko dokumenty lub inne nośniki danych, które są niezbędne do bieżącej pracy w danym momencie. Dokumentację i nośniki danych, które nie są wykorzystywane do bieżącej pracy należy zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych (należy przechowywać je w zamkniętych meblach biurowych, metalowych szafach itp.).

- zasada czystego ekranu

Przed wyjściem z miejsca pracy należy zablokować dostęp do komputera, a po zakończeniu pracy wyłączyć komputer.

Podczas pracy monitor komputera powinien być ustawiony tak, aby nie umożliwiał oglądania wyświetlanych treści przez osoby nieuprawnione.

- zasada czystego kosza

Zabronione jest wyrzucanie do śmieci papierowych dokumentów lub innych

nośników zawierających dane osobowe.

Wszystkie niepotrzebne dokumenty (wydruki, kopie, szkice itp.) należy natychmiast zniszczyć w niszczarce w sposób uniemożliwiający ich odczytanie.

- **zasada czystej tablicy**

Po zakończeniu zajęć lub spotkań należy wyczyścić/zabezpieczyć wszystkie materiały i wyczyścić tablice.

13. Naruszenie ochrony danych osobowych, co to oznacza

Naruszenie ochrony danych osobowych oznacza naruszenie bezpieczeństwa prowadzące do przypadkowego lub niezgodnego z prawem zniszczenia, utraty, modyfikacji, nieuprawnionego ujawnienia lub nieuprawnionego dostępu do danych osobowych przesyłanych, przechowywanych lub w inny sposób przetwarzanych.

Naruszenie poufności polega na udostępnieniu danych osobowych osobie nieuprawnionej.

Naruszenie dostępności polega na czasowej lub trwałej utracie lub zniszczeniu danych osobowych.

Naruszenie integralności polega na zmianie treści danych osobowych w sposób nieuprawniony.

Przykłady naruszeń obejmują min.:

- **Udostępnianie dokumentacji medycznej osobom nieuprawnionym**

Zabroniony jest dostęp do dokumentacji medycznej pacjentów Szpitala przez osoby, które nie są do tego uprawnione na mocy obowiązujących przepisów prawa.

- **Udostępnianie dokumentacji medycznej lub informacji o stanie zdrowia osobom nieuprawnionym**

Zabronione jest udostępnianie dokumentacji medycznej i informacji o stanie zdrowia pacjenta (danych osobowych pacjentów) osobom i podmiotom nieuprawnionym, wbrew ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

- **Pozostawianie dokumentów zawierających dane osobowe, w tym dokumentację medyczną, w miejscach bez nadzoru**

Dokumenty zawierające dane osobowe pacjentów powinny być zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dostęp do tych danych osobom nieuprawnionym. Dokumenty, których aktualnie nie używamy, należy przechowywać w zamkniętych szafach, biurkach itp., obowiązuje zasada „czystego biurka”.

- **Wyrzucanie dokumentów zawierających dane osobowe do kosza**

Zabrania się usuwania papierowych dokumentów zawierających dane osobowe poprzez wyrzucanie tych dokumentów do kosza.

Wszelkie niepotrzebne dokumenty (wydruki, kopie, szkice itp.) należy niezwłocznie zniszczyć w sposób uniemożliwiający ich odczytanie.

- **Udostępnienie innej osobie identyfikatora i hasła do systemu informatycznego**

Nie wolno udostępniać identyfikatorów i haseł do systemu informatycznego innym osobom, w tym innym pracownikom lub studentom/praktykantom.

Zabronione jest korzystanie z systemu informatycznego Szpitala, jeżeli nie posiadamy do tego odpowiednich uprawnień. Zabronione jest korzystanie z kont należących do innych użytkowników.

- **Wynoszenie dokumentacji medycznej przez Studenta / Praktykanta poza Szpitalem**

Studentom/ Praktykantom zabrania się usuwania dokumentów należących do Szpitala, w tym dokumentacji medycznej/dokumentów zawierających dane osobowe (oryginały, kopie, wersje elektroniczne) lub ich przesyłania drogą elektroniczną.

- **Używanie identyfikatora i hasła do systemu informacyjnego innej osoby**

Zabronione jest korzystanie z systemu informatycznego Szpitala, jeżeli nie posiadamy do tego odpowiednich uprawnień. Zabronione jest korzystanie z kont należących do innych użytkowników.

- **Zapisywanie danych na prywatnych nośnikach**

Zabronione jest zapisywanie i przechowywanie danych osobowych pacjentów

na nośnikach prywatnych (np. pendrivy, smartfony, płyty CD, dyski zewnętrzne).

- **Uszkodzenia fizyczne (pożar, zalanie, zniszczenie dokumentów/nośników lub urządzeń)**
- **Kradzież dokumentów, nośników, sprzętu komputerowego, urządzeń**

14. Co zrobić w przypadku podejrzenia / stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych?

W przypadku podejrzenia/stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych należy:

- niezwłocznie zgłosić ten fakt do Inspektora Ochrony Danych wszelkie podejrzenia/stwierdzenie naruszenia ochrony danych osobowych.

Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych w Szpitalu

adres e-mail: iod@usk.wroc.pl; numer telefonu bezpośredniego (71) 733 17 97,

- również natychmiast powiadomić opiekuna grupy
- powstrzymać się od jakichkolwiek działań mogących utrudnić ustalenie okoliczności naruszenia, jednakże np. w przypadku znalezienia na terenie Szpitala niezabezpieczonych dokumentów, zawierających dane osobowe, w tym dokumentację medyczną, a także jej kopie, wydruki, itp., powinny być zabezpieczone tak, aby informacje zawarte w dokumentacji nie zostały ujawnione osobom nieuprawnionym
- współpracować z IOD w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności naruszenia danych osobowych.

15. Odpowiedzialność karna za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych

Przepisy o odpowiedzialności karnej za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych mają zastosowanie do wszystkich osób zaangażowanych w przetwarzanie danych osobowych (nielegalne przetwarzanie danych osobowych).

Brzmienie art. 107 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych:

„1. Kto przetwarza dane osobowe, mimo że ich przetwarzanie jest niedozwolone lub nie jest upoważnione do ich przetwarzania, podlega

grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków, danych genetycznych, danych biometrycznych przetwarzanych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej, danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.”.

Osoby naruszające zasady bezpieczeństwa danych osobowych, w tym Studenci/Praktykanci mogą podlegać sankcjom karnym na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych. Osoby niebędące pracownikami Szpitala, w tym Studenci/Uczniowie, ponoszą odpowiedzialność odszkodowawczą wobec Szpitala na podstawie przepisów Kodeksu Cywilnego.

16. Podstawowe obowiązki Studentów / Praktykantów

Studenci/Praktykanci odbywający zajęcia w Szpitalu zobowiązani są do noszenia w widocznym miejscu identyfikatorów zawierających co najmniej: imię i nazwisko, nazwę uczelni oraz kierunek studiów.

Studenci/Praktykanci mogą przebywać w pomieszczeniach, w których przetwarzane są dane osobowe, wyłącznie w obecności personelu Szpitala.

Studenci/Praktykanci zobowiązani są w szczególności do zapoznania się z:

- powszechnie obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony danych osobowych, w szczególności z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/45/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;
- wewnętrznymi przepisami Szpitala wskazanymi przez opiekuna grupy, w szczególności w zakresie ochrony danych osobowych, dokumentacji medycznej oraz bezpieczeństwa informacji;

Studenci/Praktykanci zobowiązani są w szczególności do przestrzegania zasad ochrony danych osobowych obowiązujących w Szpitalu, wynikających z przepisów

prawa oraz regulacji wewnętrznych, w tym:

- dochowania należytej staranności w celu ochrony danych osobowych;
- zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, w szczególności poprzez ich ochronę przed nieuprawnionym dostępem, nieuzasadnioną modyfikacją lub zniszczeniem, bezprawnym ujawnieniem lub pozyskaniem, w tym stosowaniem wymaganych środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych;
- zachowania w poufności danych osobowych uzyskanych w związku z uczestnictwem w zajęciach w Szpitalu (niezależnie od sposobu ich pozyskania – pisemny, elektroniczny, ustny), zarówno w trakcie zajęć, jak i po ich zakończeniu. Obowiązek zachowania w tajemnicy danych pacjenta obowiązuje również po śmierci pacjenta;
- przeciwdziałania naruszeniom ochrony danych osobowych oraz zgłaszanie naruszeń lub podejrzenia naruszeń ochrony danych.

Studenci/Praktykanci zobowiązani są do przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz zarządzeń i komunikatów wydawanych przez Dyrektora Szpitala w zakresie ochrony danych osobowych, w tym danych zawartych w dokumentacji medycznej.

17. Komu można udostępnić dokumentację medyczną

Dokumentację medyczną udostępnia podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych:

- pacjentowi;
- przedstawicielowi ustawowemu pacjenta
- osobie upoważnionej przez pacjenta.

Poza pacjentem i osobami posiadającymi jego upoważnienie prawo dostępu do dokumentacji mogą uzyskać także inne osoby lub podmioty, jeżeli ich upoważnienie wynika bezpośrednio z przepisów prawa.

Artykuł 26 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta wskazuje osoby uprawnione, którym podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych może udostępnić dokumentację medyczną.

Dokumentacja medyczna pod szczególnymi warunkami może, zostać udostępniona na:

- cele dydaktyczne;
- cele naukowe.

18. Udostępnianie dokumentacji medycznej do celów dydaktycznych

Dokumentacja medyczna podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych uczestniczących w przygotowaniu osób do wykonywania zawodu lekarza oraz w szkoleniu osób wykonujących zawód medyczny jest udostępniana tym osobom wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji celów dydaktycznych.

(Podstawa prawna – art. 26 sek. 3a ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta)

Osoby te zobowiązane są do zachowania w tajemnicy informacji zawartych w dokumentacji medycznej, również po śmierci pacjenta .

19. Udostępnianie dokumentacji medycznej do celów badawczych

Dokumentacja medyczna do celów naukowych jest udostępniana uczelniom lub instytutom badawczym, na ich wniosek, za zgodą Dyrektora Szpitala.

Dokumentację można udostępnić bez ujawniania nazwiska i innych danych umożliwiających identyfikację **osoby, której ona dotyczy.**

(Podstawa prawna – art. 26 sek. 4 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o pacjentach prawa i prawa Pacjenta Rzecznik Praw Obywatelskich)

Studenci/Praktykanci nie są upoważnieni (uprawnieni) do udzielania informacji o stanie zdrowia pacjentów oraz udostępniania dokumentacji medycznej.

20. Materiały źródłowe

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/45/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych).
2. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
3. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.
4. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw

Pacjenta.

5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania.
6. Kodeks postępowania dla branży medycznej w zakresie ochrony danych osobowych.
7. Polityka Bezpieczeństwa Informacji w Szpitalu.
8. Polityka ochrony danych osobowych w Szpitalu.